

Kunnskapsdepartementet

Forskrift om nasjonal retningslinje for tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet xx.xx.xx. med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 3-2.

Kapittel 1. Virkeområde og formål

§1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for studiet tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge, som har et omfang på 60 studiepoeng.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres, har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

§ 2. Formål med utdanningen

Formålet med tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid er å tilby en praksisnær og videreutdanning for ansatte med relevante arbeidsoppgaver innenfor fagområdet.

Utdanningen skal gi kompetanse innen tverrsektorielt og tverrfaglig arbeid for å fremme barn og unges psykiske helse og trivsel.

Utdanningen skal gi kunnskap om og kompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid med barn og unge. Den skal også gi ferdigheter i å identifisere og intervenere med tanke på psykososiale belastningsfaktorer i barnets liv og nærmiljø.

Utdanningen skal gi kompetanse innen samarbeid og koordinering av tjenester til barn og unge. Den skal også gi ferdigheter i å identifisere ulike psykiske helseplager, inkludert bekymringsfull rusmiddelbruk, atferdsvansker og skadelig seksuell atferd, og bidra til å utforme samordnede og helhetlige psykososiale tiltak for og med barn og unge, familier og deres nettverk.

Utdanningen skal ha et gjennomgående fokus på evaluering og utvikling av egen profesjonell praksis, og ivareta en tverrfaglig bredde av perspektiver på psykososialt arbeid med barn og unge.

Utdanningen skal vektlegge barns rettigheter, og gi kompetanse i hvordan man bygger laget rundt og med barnet for å skape utvikling, trivsel, mestring og helse.

§ 3 Kompetanseområder

Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2 til 4 under følgende kompetanseområder:

- Kompetanseområde 1 Sentrale perspektiver i arbeid med barn og unge
- Kompetanseområde 2 Psykososialt arbeid med barn og unge
- Kompetanseområde 3 Samskaping, koordinering og samordning
- Kompetanseområde 4 Kunnskapsbasert profesjonell praksis

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområde sentrale perspektiver i arbeid med barn og unge

§ 4 Sentrale perspektiver i arbeid med barn og unge – Kunnskap

Kandidaten

- a. Har avansert kunnskap om sentrale perspektiver på barn og unges utvikling, psykiske helse, livskvalitet og mestring
- b. Har avansert kunnskap om sentrale perspektiver på sosiale relasjoners betydning i psykososialt arbeid og i møte med barn og unge
- c. Har inngående kunnskap om hvordan kultur, språk, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, kjønn og kjønnsidentitet, seksuell orientering, sosioøkonomisk status og andre sosiale forhold påvirker barns livssituasjon og psykososialt arbeid

§ 5 Sentrale perspektiver i arbeid med barn og unge – Ferdigheter

Kandidaten

- a. Kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor psykososialt arbeid og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning
- b. Kan analysere hvordan samfunnsforhold og strukturelle faktorer påvirker barn og unges psykososiale livssituasjon, og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer

§ 6 Sentrale perspektiver i arbeid med barn og unge - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter innen ulike perspektiver på barn og unges utvikling, psykisk helse, livskvalitet og mestring for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter på individ-, gruppe- og systemnivå
- b. Kan kommunisere om sentrale perspektiver innen psykososialt arbeid med barn og unge, deres familie og nettverk, tjenester og samarbeidspartnere, og allmenheten

Kapittel 3 Læringsutbytte for kompetanseområde psykososialt arbeid med barn og unge

§ 7 Psykososialt arbeid med barn og unge – Kunnskap

Kandidaten

- a. Har inngående kunnskap om hva som fremmer og hva som hemmer mestring, utvikling og trivsel hos barn og unge
- b. Har avansert kunnskap om sammenhengen mellom psykiske helseplager, herunder bekymringsfull rusmiddelbruk, atferdsvansker og skadelig seksuell atferd, og faktorer som hemmer og fremmer mestring, utvikling og trivsel hos barn og unge.
- c. Har inngående kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid med barn, unge, familier og øvrig nettverk
- d. Har avansert kunnskap om barn og unges medvirkning og øvrige rettigheter
- e. Har inngående kunnskap om særlige forhold knyttet til psykososialt arbeid med barn og unge fra urfolkspopulasjoner
- f. Har inngående kunnskap om særlige forhold knyttet til psykososialt arbeid med barn og unge med innvandrerbakgrunn

§ 8 Psykososialt arbeid med barn og unge – Ferdigheter

Kandidaten

- a. Kan anvende kunnskap om relasjon og kommunikasjon for å skape virksomme tiltak
- b. Kan bruke relevante metoder og tilnærminger for å fremme barn og unges mulighet til å mestre belastende livshendelser og andre psykososiale belastninger
- c. Kan anvende kunnskap om utsatte barn og unge, utenforskap og marginalisering til å jobbe på en inkluderende, tillitsskapende og anerkjennende måte
- d. Kan analysere og bruke helsefremmende og forebyggende metoder for å fremme helse, utvikling og trivsel

§ 9 Psykososialt arbeid med barn, unge og familier - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter for å fremme barn og unges livskvalitet og psykiske helse, gjennom å skape trivsel, mestring, mening og sosial inkludering
- b. Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter om barn og unges livsvilkår for å identifisere og iverksette tiltak for å redusere psykososiale belastninger og risikofaktorer i barn og unges oppvekstmiljø, herunder, omsorgssvikt, rusmiddelproblem, vold og overgrep, atferdsvansker, skadelig seksuell atferd og barn som pårørende
- c. Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å samskape hjelpsomme tiltak

Kapittel 3 Samskaping, koordinering og samordning

§ 10 Samskaping, koordinering og samordning - Kunnskap

Kandidaten

- a. Har avansert kunnskap om rettigheter, lov- og regelverk og sentrale føringer som har betydning for tjenestetilbud til barn og unge på system- og tjenestenivå
- b. Har avansert kunnskap om organisering av tjenestetilbudet på ulike nivå
- c. Har inngående kunnskap om mandat og institusjonelle logikker i de ulike tjenestetilbudene for barn og unge
- d. Kan analysere hvordan kompetanse og faglige perspektiver påvirker arbeid i tjenestetilbudene til barn og unge, samt koordinering og samarbeid mellom tjenestene

§ 11 Samskaping, koordinering og samordning - Ferdigheter

Kandidaten

- a. Kan iverksette og gjennomføre helhetlige, koordinerte, kunnskapsbaserte og bærekraftige tiltak med og for barn, unge og familier, og sikre at disse ivaretar barns rettigheter
- b. Kan analysere og identifisere barns beste i relevante tiltak, herunder gjennomføre barns beste-vurderinger og barnerettighetsvurderinger.
- c. Kan analysere og bruke innovative arbeids- og samhandlingsformer som er forankret i helsefremmende tenkning

§12 Samskaping, koordinering og samordning - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. Kan kommunisere til barn og unge, deres familie og nettverk, tjenester og samarbeidspartnere, og allmenheten om hvordan tjenestene til barn og unge er organisert og drøfte om organiseringen ivaretar barns medvirkning og barnets beste

- b. Kan bruke sin kompetanse og eget fags bidrag i koordinering og samskaping av tjenester til barn, unge og deres familier
- c. Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter om barn og unge til å analysere hva som fremmer eller hemmer muligheten for medvirkning og samskaping i praksis

Kapittel 4 Læringsutbytte for kompetanseområde kunnskapsbasert profesjonell praksis

§13 Kunnskapsbasert profesjonell praksis: Kunnskap

Kandidaten

- a. Har avansert kunnskap om vitenskapsteori, kunnskapsbasert praksis, skjønnsutøvelse og etikk
- b. Har inngående kunnskap om metoder og perspektiver på tjenesteutvikling og innovasjon
- c. Kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, fagets egenart og barn og unges posisjon i samfunnet

§14 Kunnskapsbasert profesjonell praksis: Ferdigheter

Kandidaten

- a. Kan analysere og forholde seg kritisk til egen profesjonelle rolle i møte med institusjonelle og politiske rammer for tjenesteutøvelse.
- b. Kan analysere, forholde seg kritisk til og utvikle egne evner til å ivareta barns rettigheter gjennom praksis
- c. Kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning, i tråd med gjeldende forskningsetiske normer
- d. Kan gjennomføre veiledning til barn og unge, deres familier, tjenesteutøvere og samarbeidspartnere, samt kolleger i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- e. Kan analysere, kritisk evaluere og utvikle egen relasjons- og kommunikasjonskompetanse
- f. Kan analysere og forholde seg kritisk til egne verdier, tolkninger, yrkesrolle og makt i møte med barn og unge, familier, tjenester og samarbeidspartnere

§15 Kunnskapsbasert profesjonell praksis: Generell Kompetanse

Kandidaten

- a. Kan kommunisere om eget ansvarsområde, faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner både med fagpersonen og til allmenheten
- b. Kan anvende sine kunnskaper, ferdigheter og eget fags særegne bidrag på nye områder innenfor psykososialt arbeid med barn og unge
- c. Kan bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser innenfor psykososialt arbeid med barn og unge

§ 16 Opptakskrav

Opptakskrav for Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge er fullført minimum 3- årig bachelorgrad eller tilsvarende innen i helse- og sosialfag, medisin, pedagogikk, politiarbeid eller psykologi. Søkere med annen høgskole- eller universitetsutdanning på tilsvarende nivå kan etter særskilt vurdering bli tatt opp.

I tillegg må søkeren dokumentere minst 50 prosent jobb relatert til barn og unge på søknadstidspunktet.

§ 17 Studiets oppbygning

Utdanningen skal ha en oppbygning som bidrar til å skape en gjensidig sammenheng mellom de fire kompetanseområdene, jf. § 3. Utdanningen skal være helhetlig, der det faglige innholdet, de pedagogiske virkemidlene og praksisstudier kobles sammen slik at læringsutbyttene oppnås. For å fremme avansert analytisk, kritisk og praktisk kompetanse, skal det anvendes studentaktive læringsformer.

Utdanningen skal være praksisnær og tverrfaglig.